

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 24.09.1968, sp. zn. 11 Tz 38/68, ECLI:CZ:NS:1968:11.TZ.38.1968.1

Číslo: 11/1969

Právní věta: K výkladu ustanovení § 225 odst. 2 tr. zák. Je-li při rvačce způsobena jinému těžká újma na zdraví nebo smrt (§ 225 odst. 1, 2 tr. zák.), odpovídá každý z účastníků rvačky za tento těžší následek, pokud poznal, že k takovému následku může dojít, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že k němu nedojde (§ 5 písm. a) tr. zák.) nebo sice o takové možnosti nevěděl, ale vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům o ní vědět měl a mohl (§ 5 písm. b) tr. zák.). Na okolnosti, z nichž lze poznat možnost způsobení shora uvedeného těžšího následku při rvačce, je možno usuzovat zejména ze způsobu vedení rvačky, z jejího průběhu, z nebezpečnosti místa rvačky, ze ztížených podmínek viditelnosti, z počtu resp. poměru fyzických sil a vyzbrojení účastníků rvačky apod.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 24.09.1968

Spisová značka: 11 Tz 38/68

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Rvačka, Ublížení na zdraví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 5
§ 225

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 11/1969 sb. rozh.

K výkladu ustanovení § 225 odst. 2 tr. zák.

Je-li při rvačce způsobena jinému těžká újma na zdraví nebo smrt (§ 225 odst. 1, 2 tr. zák.), odpovídá každý z účastníků rvačky za tento těžší následek, pokud poznal, že k takovému následku může dojít, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že k němu nedojde (§ 5 písm. a) tr. zák.) nebo sice o takové možnosti nevěděl, ale vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům o ní vědět měl a mohl (§ 5 písm. b) tr. zák.).

Na okolnosti, z nichž lze poznat možnost způsobení shora uvedeného těžšího následku při rvačce, je možno usuzovat zejména ze způsobu vedení rvačky, z jejího průběhu, z nebezpečnosti místa rvačky, ze ztížených podmínek viditelnosti, z počtu resp. poměru fyzických sil a vyzbrojení účastníků rvačky

apod.

(Rozsudek Nejvyššího soudu z 24. září 1968, [11 Tz 38/68](#))

Nejvyšší soud zrušil pro porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. rozsudek Městského soudu v Praze ze 7. prosince 1962 sp. zn. 3 To 768/62 i jemu předcházející rozsudek obvodního soudu pro Prahu 4 z 19. října 1962, sp. zn. 1 T 127/62, jímž byl obviněný D uznán vinným trestným činem rvačky podle § 225 odst. 1, 2 tr. zák., spáchaným tím, že se 22. února 1962 v blízkosti restaurace „U Kuželků“ v Praze 4 rval s dalšími třemi osobami, z nichž spoluobvinění H a J utrpěli závažná zranění.

Z odůvodnění:

Obvodní soud dospěl ohledně obviněného D k těmto skutkovým zjištěním:

V nočních hodinách 22. února 1962 opustil spoluobviněný J s manželkou a tchánem restauraci „U Kuželků“ v Praze 4, kde se zdrželi do uzavírací hodiny. V restauraci byl přítomen i obviněný D, který odcházel společně se spoluobviněným H. Oba byli v mírně podnapilém stavu. Obviněný D náhle zvedl bez důvodu svědka K a na to K zvedl obviněného D. Při tomto žertování svědek K upadl. Tuto scénu zpozorovalu obvinění J a H a v domnění, že svědek K byl napaden, začali se mezi sebou všichni, to je obvinění J, N, H a D prát. Při rvačce spadl H do výkopu u chodníku a utrpěl zlomení levé kosti článkovité, v důsledku čehož byl uznán práce neschopným od 22. února do 15. dubna 1962. Rovněž J byl zraněn a v důsledku toho byl práce neschopným od 22. do 28. února 1962. U obviněného H šlo tedy o způsobení těžké újmy na zdraví ve smyslu ustanovení § 89 odst. 7 písm. ch) tr. zák., jak bylo zjištěno soudem z lékařské zprávy a z výpovědi H.

Obvodnímu soudu je třeba především vytknout, že s ohledem na uvedená skutková zjištění se nezabýval otázkou, zda u obviněného D jsou naplněny zákonné znaky druhého odstavce § 225 tr. zák. Okolnost, podmiňující použití vyšší trestní sazby je podle tohoto ustanovení dána tehdy, jestliže účastník rvačky způsobil jinému těžkou újmu na zdraví nebo smrt z nedbalosti (§ 6 tr. zák.). Došlo-li objektivně při rvačce k takovému těžšímu následku, jsou všichni její účastníci za tento následek odpovědni, pokud je u nich dána ve vztahu k tomuto následku vedle příčinného vztahu i nedbalost, to jest některé z konkrétních forem uvedených v § 5 tr. zák.

Za těžší následek ve smyslu § 225 odst. 2 tr. zák. by tedy odpovídal z nedbalosti účastník rvačky, který z intenzity jejího průběhu věděl, že k takovému těžšímu následku může dojít, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že k němu nedojde (§ 5 písm. a) tr. zák.) nebo nevěděl, že k němu může dojít, až k tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl (§ 5 písm. b) tr. zák.). Jiné chápání odpovědnosti účastníka rvačky za těžší následek uvedený v § 225 odst. 2 tr. zák. by bylo v rozporu s obecným principem odpovědnosti za zavinění, jak je vyjádřen v ustanovení § 3 tr. zák. o základech trestní odpovědnosti.

Okolnosti, které zvyšují nebezpečnost rvačky tak, že při ní může dojít k těžkému následku, mohou být velmi různé. Lze na ně usoudit zejména ze způsobu a průběhu rvačky (např. použití zbraně nebo jiného předmětu, zesilujícího účinky úderu), z nebezpečného charakteru místa rvačky, ze ztížených podmínek viditelnosti, z počtu vzájemně se peroucích osob, ze vzájemného jejich fyzického poměru apod.

Obvodní soud tedy porušil zákon především v tom, že nehodnotil řádně (§ 2 odst. 6 tr. ř.) provedené důkazy, z nichž by mohl bezpečně usoudit na takovou intenzitu rvačky, při níž si účastníci byli vědomi, anebo vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měli a mohli být vědomi, že při ní může dojít k těžšímu následku, uvedenému v druhém odstavci § 225 tr. zák. Podle důkazů provedených okresním soudem se účastníci napadali poměrně krátkou dobu, a to holýma rukama.

Intenzita osvětlení ulice nebyla blíže zjišťována, avšak z výpovědí svědků a obviněných lze dovodit, že ulice osvětlena byla.

Obvodní soud dále náležitě nezhodnotil provedené důkazy týkající se účasti obviněného D na rvačce a neodstranil některé rozpory ve výpovědích obviněných a svědků.

Na obvodním soudu nyní bude, aby ve smyslu výše uvedených pokynů na podkladě již provedených důkazů zhodnotil a posoudil, zda lze obviněnému D přičítat zavinění z nedbalosti na způsobení těžké újmy na zdraví spoluobviněnému H.